

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 8 (666)
2020

OASTEA MOLDOVEI

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

**La multi ani,
ARMATA
NĂȚIONALĂ!**

5 6 10 14 16 ANIVERSARII

5 MESAJUL ministrului Apărării
Alexandru Pînzari cu prilejul aniversării
a 29-a de la crearea Armatei Naționale

6 „NE DORIM SĂ PARTICIPĂM CU
CONTINGENTE ÎN OPERAȚIUNI ONU
DE MENȚINERE A PĂCII”

Interviu cu generalul de brigadă Igor Gorgan,
șef al Marelui Stat Major, comandant al Armatei Naționale

10 LA MULȚI ANI,
EROI DE IERI, DE AZI ȘI DE MÂINE!

Eroi sunt mulți, pe timp de pace sau război, dar de cele mai multe
ori numele lor rămân necunoscute. De-a lungul existenței Armatei
Naționale, s-au născut multe fapte eroice, despre care s-a vorbit,
s-a vorbit parțial sau nu s-a vorbit deloc...

14 „DECOLAREA NECESITĂ FEROCITATE,
IAR ATERIZAREA - UN CALM TOTAL”

Despre primele emoții la înălțime, filantropie și cum e să fii student
la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov,
ne povestește, înaripat, tânărul locotenent Vitalie Grițco
din Chișinău, absolvent al promoției 2019.

16 UNIȚI PRIN VÂRSTĂ

29 – număr ce provoacă emoții din cele mai diferite: de la euforie
la meditație. Pentru unii, 29 înseamnă toată viața, pentru alții - un
eveniment rar, experimentat cu patimă. Însă, dincolo de trăirile
noastre individuale, în acest an, toți care avem tangență cu armată,
sărbătorim, într-o unitate emoțională, cei 29 de ani de existență ai
Armatei Naționale.

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

OM OASTEA
MOLDOVEI

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA,
tel. 022-252-047

locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Viorel GLAVA

Echipe redacțională:

căpitan Dmitrii VOSIMERIC
căpitan Inga RADVAN
locotenent Gheorghe GURĂU
plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent Ludmila SOLOMON
locotenent Mihail ȘAMBRA
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

18 CELE MAI... TOPURI DE SĂRBĂTOARE

Evenimentele mari, cum e ziua Armatei Naționale, ne provoacă la analiză, comparație și rânduială a tot ce s-a întâmplat până în prezent. Respectăm tradiția și vă propunem câteva din Cele mai... produse în armată.

20 ȘTIAȚI CĂ?... Învățăm engleza chiar și în câmp! Câte kilocalorii consumă zilnic un ostaș? ONU a deschis Republicii Moldova cele mai multe misiuni de menținere a păcii! Pe malul Nistrului a fost descoperită o bombă ce purta în ea încărcătură chimică iperită?

23 MÂNDRI DE NUMELE MILITARU

În Republica Moldova sunt înregistrate 42 de persoane cu numele Militaru, potrivit site-ului <http://e-services.md/>. O altă sursă, <https://nume.casata.md/>, ne sugerează că acestea locuiesc în orașul Bălți, raioanele Drochia și Rîșcani. În total sunt 8 familii. Cine sunt acestea, cu ce se ocupă și mai ales, câte dintre ele au tangență cu milităria?

24 EXPRESII CU ORIGINI MILITARE

Limba noastră e o comoară, vorba poetului, preotului militar Alexei Mateevici, cu prisosință și pentru domeniul militar. Nu, nu vom face lecții de terminologie militară, cunoscută până la reflexe condiționate pentru militari și poate inutilă pentru cei din afara armatei. Vă propunem ceva de interes comun și curios pentru ambele părți...

Secția rețele socializare:
locotenent Irina TRIFAUȚAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimeritele la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

ÎS FEP “Tipografia Centrală”
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: 078879915,
e-mail: tipog77@mail.ru

Armata Republicii Moldova este un atribut indispensabil al suveranității, independenței și integrității teritoriale a țării.

În pofida tuturor problemelor cu care Armata Națională s-a confruntat de-a lungul timpului, am găsit aici o echipă unită, constituită din militari profesioniști și devotați jurământului depus.

Odată cu preluarea mandatului de ministru al Apărării, perioadă ce a coincis exact cu începutul luptei cu un inamic invizibil, precum COVID-19, când toate țările lumii au fost puse în fața unei provocări greu de trecut, am demonstrat că Armata este cea pe care oamenii se pot baza, oferind suport, siguranță și apărare.

Apreciez realizările deosebite pe care Armata le-a obținut până acum în îndeplinirea misiunilor ce i-au fost încredințate.

Încă de la începuturi, militarii au fost cei care au luptat pentru sănătatea și siguranța oamenilor, aflându-se în linia întâi. Ne-am unit forțele pentru țară și am demonstrat că poporul poate oricând și în orice condiții să se bazeze pe militari.

Sunt convins că pot conta și în viitor pe același simț al onoarei și datoriei militare, caracteristic celor ce-și servesc Patria, înrolați sub tricolor.

Cu prilejul celor 29 de ani de la constituirea Armatei Naționale, țin să le mulțumesc tuturor militarilor și funcționarilor pentru dedicația cu care își îndeplinesc serviciul, atât în țară, cât și peste hotarele ei și pentru munca depusă în slujba țării, onorându-și cu devotament obligațiunile ce le revin.

Sincere aprecieri și mulțumiri familiilor militarilor: soții, copii, părinți și tuturor celor care demonstrează zi

de zi, răbdare, înțelegere și suport militarilor, mai ales atunci când nu sunt acasă, când lipsesc de la evenimente importante ale celor dragi, când sunt în misiuni, lucrează în weekend sau peste program. Un militar are nevoie să știe că acasă totul este bine.

Țin să va asigur că, în calitate de ministru al Apărării, voi face tot ce-mi va stă în puteri pentru ca serviciul militar să fie unul atractiv, militarul să fie asigurat, dar și mândru că-și servește Patria!

*La mulți ani tuturor militarilor,
de ieri, de azi și de mâine!*

*La mulți ani tuturor celor care, de-a lungul timpului,
și-au intersectat destinul cu instituția noastră!*

Multă putere și succes în toate misiunile!

La mulți ani, Armata Națională!

NE DORIM SĂ PARTICIPĂM CU CONTINGENTE ÎN OPERAȚIUNI ONU DE MENȚINERE A PĂCII

Interviu cu generalul de brigadă Igor Gorgan, șef al Marelui Stat Major, comandant al Armatei Naționale

- Domnule general, anul acesta este diferit pentru Armata Națională, dar și pentru societatea în care trăim, pentru că am fost afectați de un inamic care a făcut victime globale - Covid -19. În acest context, vreau să vă întreb cum luptă militarii cu pandemia și în ce măsură au fost afectate activitățile de bază ale armatei în perioada epidemiologică?

- Într-adevăr, anul acesta este deosebit pentru noi, deoarece pandemia Covid- 19 a afectat întreaga societate și armata inclusiv. Dar chiar și acum noi continuăm să rămânem La Datorie, participând la asigurarea securității cetățenilor și executând misiuni de patrulare, alături de angajați ai Ministerului Afacerilor Interne. În timpul acestor misiuni speciale, o parte din militarii implicați s-au infectat cu virusul care se răspândește într-un mod uimitor de rapid în toată țara. Vreau să accentuez, în acest context, că Ministerul Apărării și Marele Stat Major al Armatei Naționale depun eforturi considerabile pentru stoparea răspândirii Covid-19 în structura militară. Ce ține de pregătirea de luptă a Armatei Naționale, aceasta se desfășoară în conformitate cu planul pe care l-am dezvoltat pentru anul acesta, iar în contextul răspândirii pandemiei la nivel global, o parte din activitățile planificate cu partenerii noștri strategici au fost anulate sau transferate pentru anul viitor.

- Am remarcat că anul acesta s-a lucrat foarte mult la reparația tehnicii militare. Puteți, vă rog, să ne vorbiți mai multe la acest subiect?

- Politica Marelui Stat Major se bazează pe trei piloni: primul este factorul uman, al doilea este armamentul și ultimul - tehnica militară. Anume pe baza acestor priorități noi putem să ne executăm misiunea constituțională – cea de apărare a țării. De aceea, am lucrat foarte mult în această direcție, acordând atenție egală celor trei compartimente în dezvoltare. În primul rând, susținem personalul militar prin proiecte de îmbunătățire a pachetului social și de creare a condițiilor cât mai bune pentru executarea serviciului militar. Totodată, am depus un efort considerabil pentru consolidarea celor doi ultimi piloni – armament și tehnică militară. Dacă nu ai

tehnică de luptă, nu-ți poți apăra țara. De aceea, este foarte important pentru noi să menținem și restaurăm tehnica de luptă pe care o avem în dotare și vreau să menționez că în ultimul an nivelul capacității de luptă al Armatei Naționale a crescut considerabil. Numărul de unități de tehnică reutilitate, recondiționate, modernizate a crescut cu adevărat și acest lucru permite armatei să îndeplinească misiunile care îi sunt puse de către conducerea țării. Am lucrat la domeniile: apărarea antiaeriană, supravegherea spațiului aerian, tehnica de luptă de infanterie motorizată și infanterie mecanizată, mașini de tracțiune, sisteme de artilerie, echipament special de geniu, de protecție chimică etc. Am cuprins toate genurile de armă care există în Armata Națională, scopul fiind menținerea funcționalității tehnicii de luptă.

- În același timp, am observat că s-au executat trageri experimentale în unele centre de instruire ale Armatei Naționale. Înseamnă acest lucru că se lucrează și în direcția modernizării tehnicii pe care o are în dotare armata?

- Aveți dreptate. În afară de recodificare, am făcut și câțiva pași în vederea modernizării tehnicii existente în armată. Modernizarea este mai ieftină, în același timp eficientă și practică în toate armatele partenere. Am lucrat la unele tipuri de module de luptă pentru infanteria motorizată, care au dat rezultate pozitive, precum și asupra unor sisteme de infanterie, care vor fi utile pentru sporirea capacității de luptă a Armatei Naționale.

- Ce ține de bugetul armatei, pentru că este o întrebare de interes general, voiam să vă întreb dacă, în contextul Covid -19, va rămâne instituția militară fără bani?

- Desigur că pandemia a afectat bugetul Armatei Naționale și noi zilnic avem pierderi de resurse financiare și materiale. Acest lucru se întâmplă pentru că armata are personal implicat, zi de zi, în luptă cu Covid-19. Au fost procurate foarte multe materiale pentru a contracara pandemia. Totodată, au fost făcute cheltuieli pentru patrulări, prevenirea răspândirii epidemiei în armată și pentru ameliorarea situației. În același timp, ne străduim să ne încadrăm în resursele alocate de stat.

- Ce se face la capitolul asistență socială a militarilor?

- Este o întrebare foarte importantă și actuală pentru noi. Cu toții cunoaștem că, în anul 2009, militarii au fost lipsiți de o serie de facilități. Anul acesta, noi am pregătit mai multe proiecte de hotărâri de guvern și legi, cu intenția de a îmbunătăți sau, cel puțin, de a ne întoarce privilegiile de care am beneficiat anterior. Aici vorbim depre asigurarea cu spațiu locativ, acordarea diferitor indemnizații, asigurarea medicală, călătoria gratuită în transportul public etc. Pentru că, în afară de salariu, sunt și alte lucruri care vin în suportul militarului.

- În această perioadă de criză în care ne aflăm, se acordă destulă atenție problemelor veteranilor de război?

- În principiu, avem legături foarte bune cu veteranii și îi ținem permanent în atenția noastră. Chiar în perioada pandemiei, pentru ei a fost deschisă o linie telefonică la care pot apela pentru asistență.

- Despre proiectele care urmează să fie implementate în viitorul apropiat ce ne puteți spune?

- În Armata Națională au fost lansate o serie de proiecte, inclusiv cu suportul partenerilor de dezvoltare. Avem un plan de dezvoltare al Armatei Naționale pe termen lung – 2020-2030 și altul pe termen mediu, care va supune Armata Națională unei serii de încercări, pentru a o face capabilă, bine dotată, cu tehnică mai performantă și bine plătită, bineînțeles. Dar acest lucru cere bani și timp. Noi, din resursele și potențialul pe care le avem, facem maxim cu putință. Totodată, datorită partenerilor noștri strategici, am elaborat o serie de proiecte, o parte dintre care sunt în curs de dezvoltare. Este vorba despre perfecționarea bazei materiale de instrucție pentru participarea contingentelor Armatei Naționale în misiuni internaționale de menținere a păcii. Chiar recent, la ședința Consiliului Suprem de Securitate, s-a abordat subiectul legat de luarea unei decizii cu privire la participarea Republicii Moldova cu contingente în operațiuni internaționale de menținere a păcii. Cunoașteți că, în prezent, noi participăm doar cu observatori militari în misiuni ONU de menținere a păcii.

- Vorbiți despre misiunile de pe continentul african deschise de ONU pentru țara noastră sau și despre altele?

- Urmează să se decidă, pe parcurs, țara și localitatea unde vom detașa contingente. Dar în prezent vorbim despre o decizie de principiu referitoare la participarea Republicii Moldova cu contingente militare (până la o companie de infanterie), în misiuni sub egida ONU. Acești militari vor fi ambasadorii noștri în lume și sunt sigur că, în acest fel, țara noastră va ajunge în vizorul internațional ca furnizor de securitate. Vreau să menționez, în acest context, că securitatea internațională este foarte importantă pentru noi.

- Pentru că suntem în ajunul zilei Armatei Naționale, ce mesaj aveți pentru toți militarii și funcționarii care activează în sistemul militar?

- În primul rând, vreau să îi felicit pe toți militarii și civilii care activează în armată și să le doresc sănătate, răbdare și realizări frumoase. Eu, în calitate de comandant al Armatei Naționale, îmi exprim gratitudinea față de tot personalul pe care îl am în subordine. Vreau să vă încredințez că, deși suntem o armată mică, reușim să ne executăm misiunile în mod profesionist. Iar societatea trebuie să cunoască că noi, militarii, vom apăra țara cum știm noi mai bine și îi vom fi suport în continuare în clipele grele! La mulți ani, Armata Națională!

Căpitan Inga RADVAN

La mulți ani,
EROI
DE IERI,
DE AZI
ȘI DE MĂINE!

Eroi sunt mulți, pe timp de pace sau război, dar de cele mai multe ori numele lor rămân necunoscute. De-a lungul existenței Armatei Naționale, s-au născut multe fapte eroice, despre care s-a vorbit, s-a vorbit parțial sau nu s-a vorbit deloc. Uneori se trec cu vederea aceste lucruri din cauza rutinei, oboselii, modestiei sau din alte motive, iar criza este unul din factorii care le scoate la iveală și ne impune să îi apreciem pe „oamenii cu inimi mari”, așa cum o să îi numesc în acest articol.

Ziceam că ei sunt mulți și apar în special în perioada Războaielor. Noi avem eroi din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, catastrofei de la Cernobil, dar mai ales din perioada declanșării conflictului transnistrean, unde 300 de militari și civili au murit, iar alți 3 500 au fost răniți. Sunt mulți la număr și nici nu o să încerc să le dau numele. Dar o să îl amintesc pe colonelul Igor Snitco, despre care încă multe generații de militari vor vorbi ca despre un erou. Cavalerul ordinului „Ștefan cel Mare”, colonel Igor Snitco și-a pierdut ambele picioare în timpul unei operațiuni de deminare la Pohrebea în 1993, la doar 40 de ani. Încercând să demineze un câmp, rămas „moștenire” de la forțele secesioniste de pe timpul conflictului armat din primăvara-vara anului 1992, a lunecat pe o mină antipersonal. Este scos de pe câmpul de mine de un alt genist, colonel în rezervă (pe atunci locotenent major) Alexandru Galașan. Ultimul punându-și viața în pericol și riscând să calce pe una din cele trei mine nedescoperite din imediata apropiere, salvează viața camaradului de arme. Cu toate acestea, colonelul (r) Snitco a slujit țara încă 7 ani, activând ca șef echipă deminare în Brigada „Dacia”. Și dacă veni vorba despre colonelul (r) Galașan, soarta i-a jucat o a doua festă de acest gen, care i-a târât viața la malul prăpastiei, câțiva ani mai târziu, când la o festivitate, în tentativa de a-și apăra apropiată de o deflagrație, a sărit să acopere grenada cu pieptul, fiind, în consecință, grav rănit. Alexandru Galașan a fost decorat cu medalia „Meritul militar”, pentru că a deminat aproximativ 35 la sută din toate obiectele deplantate de genști până în anul 1998. Acest caz mi-a amintit despre un altul, care s-a întâmplat în Irak, cu militarii moldoveni.

Mulți ani în urmă, scrisesem un articol despre plutonierul adjutant pe atunci Veaceslav Lipciu, care a fost rănit în atacul insurgenților asupra primului contingent al Armatei

Naționale detașat în misiunea cu caracter umanitar post-conflict în Irak. Din cele relatate, am aflat că dânsul a fost tras la adăpost de locotenent-colonelul Vitalie Coptu, care era comandant de grupă și maiorul Andrei Busuncean, care, la rândul lor, sunt considerați eroi de subofițerul Lipciu.

În fiecare unitate militară, din orice garnizoană, undeva o să vedeți un colțișor al lor, al Eroilor, cu lumânare aprinsă în memoria lor și fotografii, ca oamenii să nu le uite chipul. Eroi ai tuturor timpurilor sunt geniștii militari, care își pun viața în pericol în fiecare misiune de deminare; eroi sunt militarii din toate contingentele care au participat în misiunile de menținere a păcii în regiunea Kosovo și Irak sau în țările de pe continentul african. Vă mai amintiți de ostașul care, în anul 2009, a împiedicat sustragerea patrimoniului militar de pe teritoriul Bazei de păstrare tehnică, armament și patrimoniu militar, dislocată în orașul Florești? Numele său este Mihail Pirlog, originar din satul Bădiceni, raionul Soroca și el este eroul armatei, pentru că și-a pus viața în pericol, oprind infractorul care a pătruns fraudulos pe teritoriul unității militare și se îndrepta spre depozitele cu bunuri materiale. Cu părere de rău, soarta a fost nemiloasă cu soldatul Vitalie Țurcanu, care a căzut erou la datorie în 1998. Era în serviciul de gardă. Criminalii au pătruns pe teritoriul postului pentru a sustrage cablul ce conținea metale prețioase. Santinela, auzind zgomotul produs de hoți, a încercat să tragă portinchișătorul, dar n-a reușit, deoarece cei doi criminali au tăbărit asupra lui. Unul îi smulgea pistolul-mitralieră, al doilea, astupându-i gura, îl lovea cu cuțitul. Rănit mortal, cu nouă răni și aorta tăiată, deposedat de armă, a încercat să se deplaseze spre butonul de semnalizare. Distanța dintre locul atacului și locul unde se afla butonul de semnalizare era aproximativ egală cu distanța până la cazarmă.

El a ales, cu prețul vieții, să-și îndeplinească serviciul până la capăt. Soldatul Vitalie Țurcanu a murit în brațele plutonierului de companie la câțiva metri de cazarmă, iar în scurt timp și criminalii au fost prinși. Pentru bărbăția și spiritul de sacrificiu, manifestate în îndeplinirea datoriei, santinelei Vitalie Țurcanu i s-a conferit, prin decret prezidențial, post-mortem, medalia „Meritul Militar”.

Un alt caz care m-a impresionat este cel al plutonierului adjutant Tudor Vrabie, care, în anul 1999, a făcut o adevărată faptă eroică. Acesta a fost snopit în bătaie de un grup de bărbați în stare de ebrietate, când se deplasa spre locul unde fusese chemat pentru a efectua lucrări de deminare. Cu toate că a fost maltrat grav și absolut neîntemeiat, plutonierul adjutant Vrabie a ținut în mod obligatoriu să își execute misiunea. În starea în care se afla, a depistat cele 6 mine de 120 mm, îndepărtând din zonă pericolul care îi amenința pe localnici. Și abia după aceasta a acceptat să fie transportat la Spitalul Militar Central al Armatei Naționale cu multiple traume, suferind două intervenții chirurgicale.

Pot să zic cu fermitate că eroi sunt militarii pe contract și în termen care au luptat cu stihia naturii, în diferiți ani, în diverse localități. Îmi amintesc și acum de un bătrânel, care probabil nu mai este în viață, moș Ion Guștiuc al lui Marin care îmi zicea, la fel, cu mulți ani în urmă, că toți cei care au fost antrenați în salvarea averii agonisite o viață de țărani, zidind, sac cu sac, pe jumătate în apă, diguri de protecție, sunt eroii lor. Și acest lucru este adevărat. Toți militarii care au fost antrenați la Nemțeni, Sărăteni, Cotul Morii, Gheltoșu, Măcărești, mai nou Speia și în multe-multe alte localități, stânjenind mânia naturii sunt oarecum eroi.

Ba mai mult, plutonierul major Andrei Dreglea a salvat de la înec un locuitor al satului Leușeni, raionul Hîncești, în anul 2010, în apropiere de perimetrul unde militarii Armatei Naționale încărcău saci cu nisip pentru consolidarea digului.

Și mai nou, în timpul patruleșilor în situația de criză provocată de Covid -19, un alt militar, din Batalionul 22 de Menținere a Păcii, pe nume Vlad Rotaru, soldat clasa doi a salvat de la înec viața unui tânăr care încerca să evite răspunderea penală, cautând salvare în lacul din parcul Rîșcani. Și tot în contextul patruleșilor pe care le execută militarii Armatei Naționale în colaborare cu Ministerul

Afacerilor Interne, vreau să menționez fapta lui Dorin, militar în Batalionul cu Destinație Specială, care nu a ezitat să ofere primul ajutor medical unei persoane în etate care își pierduse cunoștința într-un market din capitală.

Cei care oferă un pahar de ceai fierbinte celor blocați pe drumuri, în autovehicule lor, în timpul ninsurilor ambundente, tot eroi sunt. La fel sunt cei care fac acte de binefacere (majoritatea din ei preferă să rămână în anonim și pentru asta câștigă dublu respect) sau cei care donează cu regularitate sânge, medicii care luptă cu pandemiile și, în fiecare zi, pentru sănătatea noastră. Și nici aici lista lor nu se sfârșește, pentru că trebuie să îi pomenim și pe cei care oferă ajutor oamenilor fără casă, cei care salvează de la accidente, cei care donează bani pentru o cauză nobilă. Toți acești oameni sunt eroii noștri, eroii Armatei Naționale! Fiecare vă știți numele, chiar dacă nu vă cunosc ceilalți!

Cu regret, deseori Dumnezeu strânge eroii la pieptul său, lăsându-ne în mare îndurerare. Așa s-a întâmplat în data de 6 aprilie 2006. La Centrul de instruire al Brigăzii „Dacia”, în timpul desfășurării tragerilor de testare a munițiilor din dotarea unității, a decedat căpitanul Anatol Lungu. În mâna lui a explodat o grenadă antitanc de tip „RKG-3-EM”, care avea defecțiune de fabricație. Pentru îndeplinirea conștiințioasă a obligațiilor de serviciu în condiții de risc pentru viață, căpitanului Anatolie Lungu i s-a conferit medalia „Meritul Militar”, post-mortem.

Iar în memoria locotenentului major Ivan Ciobănica, care a decedat salvând viața subordonaților săi, încă mult timp drapele vor rămâne coborâte în bernă.

Sunt convinsă, Eroii nu se nasc, ci devin și că faptele lor îndeamnă și pe alții la eroism. Ei sunt mult mai mulți decât i-am reflectat în acest subiect, de aceea vreau să mă închin în fața eroilor de ieri, de azi și de mâine, tuturor „oamenilor cu inimi mari”.

La mulți ani, Eroii ai tuturor vremurilor!

La mulți ani, Armata Națională !

Căpitan Inga RADVAN

„DECOLAREA NECESITĂ FEROCITATE, IAR ATERIZAREA - UN CALM TOTAL”

Aviația - o aventură supremă la care mulți visează, însă doar unii ajung să o cunoască. Să pilotezi o aeronavă este artă de elită, care obligă respect, curaj și dragoste pentru zbor. Despre primele emoții la înălțime, filantropie și cum e să fii student la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov, ne povestește, înaripat, tânărul locotenent Vitalie Grițco din Chișinău, absolvent al promoției 2019.

„Pilotajul - un act suprem de dresură”

Pentru unii, activitatea de pilot înseamnă o simplă meserie, pentru alții - pericol. Însă, Vitalie Grițco, având un spirit poetic și o viziune deosebită asupra lumii, percepe aviația drept un act suprem de dresură. „Eu văd aviația și activitatea de pilot ca pe ceva mult mai instinctiv. Însăși aeronava, când te uiți la ea, este ca un animal sălbatic pe care trebuie să-l dresezi. Pilotajul este un act suprem de dresură”.

„Nopti albe și zile negre”

Studiile de peste Prut au fost încărcate cu pregătiri intensive teoretice, practice, dar și pline de momente frumoase, care au contribuit la formarea personalității tânărului locotenent. Primul an de studii a fost cel mai anevoios pentru Vitalie Grițco. Însă, grație suportului oferit de cadrul didactic și militar, dânsul a reușit să-și dezvolte abilități de ofițer și viitor pilot. „Dacă ar fi să caracterizez studiile de peste Prut printr-o propoziție, cel mai probabil ar fi: **nopti albe și zile negre**, deoarece am avut o perioadă foarte intensivă de pregătire în vederea însușirii unor aptitudini, calități de lider, ofițer, viitor pilot. Au fost ani cu pregătire intensivă, în timpul cărora am primit suportul cadrului didactic și militar. Primul an a fost cel mai dificil. Profesorii, într-adevăr, au avut grijă de mine. Pe parcursul anilor de studii, au fost momente frumoase, au fost tabere, cântece, drumeție prin munți. Au fost și zile grele, cu ranița de 40 kg, marșuri de 30 de km. Însă, totul a fost extraordinar de frumos. Îmi place ce am realizat până acum și ce vreau să fac pe viitor. Cu toate bune și rele care au fost în trecut, aceste lucruri m-au format. Sunt foarte mulțumit”.

„Când ești peste hotare, fiind și unicul, vrei să demonstrezi că țara ta a reușit să trimită pe cineva competent”

În timpul studenției, tânărul pilot a avut parte de multiple provocări, însă doar una îl presa cel mai mult. Fiind singurul student din Republica Moldova, pe umerii lui a căzut o mare responsabilitate. Comportamentul, succesele obținute reflectau țara din care vine. Respectiv, acest gând îl motiva să depună efort dublu pentru a demonstra că țara noastră a trimis un băiat competent, cu viitor promițător. „Cea mai mare provocare pentru un student din altă țară, probabil, este faptul că el reprezintă țara din care vine. Aceasta a fost cea mai mare presiune asupra mea. Eu eram mereu evaluat, analizat. Orice cuvânt sau comportamentul pot fi interpretate greșit. Când ești peste hotare, fiind și singurul, vrei să demonstrezi că țara ta a reușit să trimită pe cineva competent, capabil. Asta necesită un efort în plus”, afirmă Vitalie Grițco.

„Dacă ai nota șapte la sol, atunci în zbor ești doar de cinci”

Dacă dorești să devii un adevărat pilot, fii gata să depui efort peste limita puterilor tale. Pregătirea în domeniul aviației necesită insistență, caracter și perseverență. Dacă ești pregătit relativ bine la sol, nu înseamnă că și în zbor. Aici atât la propriu, cât și la figurat mereu trebuie să tinzi spre înălțimi. „Studiile în domeniul aviației cuprind pregătirea teoretică, care trebuie să fie una fundamentală, cunoașterea aeronavei și alte discipline legate de aviație. Dacă un student la alte facultăți are dreptul să obțină minim nota cinci la examen, noi avem dreptul la nota șapte cel puțin. Și dacă ai nota șapte la sol, atunci în zbor ești doar de cinci. Pe lângă pregătirea teoretică, am avut parte și de simulator, unde ne puteam antrena capacitățile de orientare în spațiu, utilizarea sistemelor de navigație. Pe lângă capacități, trebuie să dai dovadă și de caracter, tenacitate, perseverență, curaj”.

„Oare sunt steluța de mare sau nu?”

Înainte de a stăpâni aeronava, orice pilot trebuie să aibă cel puțin două salturi cu parașuta, pentru a se obișnui cu senzația căderii în gol. Vitalie Grițco își aduce aminte cu zâmbet de primul său salt și emoțiile la înălțime. Singurul gând în timpul căderii a fost poziția sa - este corectă sau nu.

„Parașutarea - o parte obligatorie din programul nostru de pregătire. Orice pilot trebuia să aibă cel puțin două salturi cu parașuta înainte de a urca într-o aeronavă, din considerente de siguranță și pentru a se obișnui cu senzația căderii în gol. Însuși saltul cu parașuta a fost un lucru straniu pentru mine. Sincer vorbind, prima mea reacție, când cădeam în gol, a fost: „Oare sunt steluța de mare sau nu?” Asta este o poziție standard, pe care trebuie să o ia un parașutist în timpul căderii libere, pentru ca parașuta să nu se încurce în membrele sale”.

Primul zbor pentru tânărul pilot a fost un șoc. Puterea aeronavei l-a cucerit din primele secunde ale decolării. Din această experiență inedită, Vitalie Grițco a realizat că aeronava nu este o simplă creatură de metal. Dresarea acesteia necesită atitudine diferită, la decolare sau aterizare. „Primul zbor m-a speriat. Desprinderea de la sol, viteza aeronavei m-au făcut să simt toată puterea cailor la decolare. Era de admirat însăși forța pe care o avea aeronava, faptul că tu o ții în mâinele tale, dar nu o puteai controla. La aterizare, eram uimit cât de blândă poate fi aeronava. Din experiența dată, am înțeles că decolarea necesită ferocitate, iar aterizarea necesită un calm total”.

„Să aveți mereu același număr de aterizări și decolări”

Pilotajul este o activitate pe cât de interesantă, pe atât de periculoasă. Astfel, pentru a te simți în zbor ca peștele în apă, trebuie să cunoști la perfecție toate tehnicile de pilotaj. De regulă, acestea nu se dau ușor de fiecare dată, iar unele par a fi foarte dificile. Devenirea unui pilot implică multă muncă, dedicare și responsabilitate. „Partea cea mai dificilă a unui zbor, dacă e să vorbim din punct de vedere al tehnicii de pilotaj, este aterizarea. Între piloți este un toast: „Să aveți mereu același număr de aterizări și decolări”. Din punct de vedere al instruirii, cel mai dificil, în opinia mea, a fost pilotajul în timpul cazurilor de urgență. Se simulau cedări de hidraulică, autorotația - adică zbor fără motor în timpul căruia necesită antrenate doar defileurile de aer. Trebuia să menții o viteză constantă căzând, fără motor. Era un stres adevărat”.

Vitalie Grițco a reușit să zboare pe avionul PEC-52 și elicopterul IAR 316 B. Visează să călătorească prin nori cu F-16, care este de producție americană și Cy-35 - de producție rusă.

„... Este foarte important ca noi, militarii, să fim alături de civili”

Aoferi ajutor necondiționat este un gest de pură mărinimie, pe care nu fiecare dintre noi este capabil să-l facă. Filantropia este cheia spre salvarea omenirii și dezvoltarea prosperă a acesteia. Tânărul pilot se preocupă serios de acest fenomen. Dânsul dorește să combine cariera de militar cu activități concrete pentru soluționarea unor probleme de ordin social. În opinia sa, este foarte important ca militarii să sprijine civilii.

„Pentru mine, filantropia poartă un sens puțin diferit decât cel din dicționar, unde este specificat faptul că aceasta este un ajutor pentru oameni săraci. Însă, pentru mine, filantropia este ajutorul acordat întregii societăți. În următorii ani de activitate în calitate de militar aș dori, în paralel, să întreprind activități concrete pentru ameliorarea unor probleme din societate, identificarea sponsorizării necesare și implementarea acestor proiecte. Sub ce formă și cum încă nu cunosc sigur. De abia am ajuns în țară. Trebuie să urmăresc toate aceste probleme. În opinia mea, este foarte important ca noi, militarii, să fim alături de civili în orice moment, zi de zi”.

Tânărul ofițer se află în prezent la Baza Aeriană de Instruire și Formare a Personalului Aeronautic Boboc, unde se pregătește în zbor, pe elicopterul IAR 316 B Allouette, în vederea obținerii brevetului de pilot militar. După brevetare, tânărul locotenent va încadra funcția de pilot la Regimentul de Aviație „Decebal” din Mărculești, Republica Moldova.

Inesa FLOREA

P.S.: Actualmente, locotenent Vitalie Grițco deja îndeplinește serviciul militar prin contract, împreună cu camarazii săi, în Regimentul de Aviație „Decebal”.

UNIȚI PRIN VÂRSTĂ

29 – număr ce provoacă emoții din cele mai diferite: de la euforie la meditație. Pentru unii, 29 înseamnă toată viața, pentru alții - un eveniment rar, experimentat cu patimă. Însă, dincolo de trăirile noastre individuale, în acest an, toți care avem tangență cu armată, sărbătorim, într-o unitate emoțională, cei 29 de ani de existență ai Armatei Naționale.

Puțini mai sunt din cei care marchează evenimentul neîntrerupt a 29-a oară ca militari activi - degete la o mână avem mai multe. Astfel, ei devin un fenomen al domeniului, demn de toată atenția noastră.

Unul dintre acești militari este plutonier-adjutant Victor Pîntea, tehnician superior în Brigada de Infanterie Motorizată din Bălți. Tehnica auto și blindată odată atinsă de mâinile expertului reînvie și devine cuceritoare de noi și noi drumuri. În brigada nordică, nu există unități de tehnică blindată cu statut de piesă de muzeu, datorită faptului că e îngrijită cu „ochi de Argus”, iar pentru cei care iau în zeflema tehnica învechită a armatei, tehnicianul răspunde echilibrat: „Tehnica nouă e mai confortabilă, evident, funcționează în bază electronică și e comod de manevrat. Însă, la fiecare zdruncinătură, ea cedează ușor. În timp ce modelele sovietice, axate pe mecanică, sunt mai rezistente. Altfel spus, proverbul „Găina bătrână face zeama bună”, e valabil și în acest caz”.

Blindatele armatei moldovenești, trecute departe de 29 de ani, au noroc de piesele ce se mai fabrică sau mai sunt depozitate de specialiști prin „colțurile casei”, dar și de priceperea și atitudinea dedicată a tehnicienilor - abilități cultivate încă din copilărie, în cazul subofițerului Pîntea: „E visul meu din copilărie să fiu alături de tehnica auto. Când venea acasă vreun soldat și îmi spunea că a condus un TAB sau un KamAZ, îl luam la întrebări de parcă ar susține un examen. Vroiam să știu totul”.

Azi știe totul, spun cei din jur. Sfatul lui este foarte prețios pentru colegii din alte unități și pentru cei din afara armatei. Azi știe foarte multe despre tehnica auto, afirmă dânsul: „...nu dau cu nasul în glod, dar loc de a învăța mai este, căci nu ai cum să le știi pe toate”.

Se pare că dragostea dintre tehnica auto blindată și tehnicianul Pîntea e una interdependentă și ca la cununie „până la adânci bătrânețe”: „Dacă am luat armata din temelie, vreau să ajung să-i văd strănepoții, apoi vom vedea”, ne-a declarat militarul născut pe 12 august și care a avut 12 mașini personale până acum, toate mecanice.

Departate de tehnică, dar muncă tehnică îndeplinește din același an, 1991, funcționara Tatiana Grițuc, inspector superior, serviciu resurse umane, Centrul militar Hîncești. În toți acești 29 de ani a activat în aceeași clădire, dar cu multe schimbări de concept, cum ar fi denumirea instituției - Centru militar zonal, raional și teritorial, modificări ce dezechilibrează și cer timp de revenire la normalitate, plus dezvoltare. Însă, cel mai greu an a fost primul: „Armata tânără, oamenii învățau să-și organizeze activitatea pe nou, apoi a venit războiul... Trep-tat lucrurile s-au aranjat, ne-am acomodat la noile rigori și cam prin 1995 a devenit mai ușor să activezi, să primești și să expediezi documente, pe atunci fiind responsabilă de evidența militarilor în rezervă”.

Țin să accentuez că doamna Grițuc e originară din Belarus, unde a lucrat ca militar. Căsătorindu-se cu un basarabean, Moldova a devenit a doua patrie și nutrea o mare dorință de continua cariera militară. Conștientă că milităria implică responsabilitate și sacrificiu, pe care o mamă cu copii mici nu le poate oferi, a găsit soluția împăciuitoare de a se angaja ca funcționar. Toate provocările, inclusiv lingvistice, le-a depășit în timp și datorită spiritului organizatoric, documentele, implicit cele din arhivă, sunt într-o ordine impecabilă: „Îmi place să interacționez cu documentele, să le sortez, să le cos (e o tehnică specială), să le aranjez pe policoare ca mai apoi să fie ușor de găsit. Și e mare satisfacția când vine omul și primește informația dorită. Îmi place să fiu de ajutor oamenilor: unii își caută părinții, alții încearcă să găsească niște luni sau ani de muncă necesari la completarea dosarului pentru pensie. Când văd ochii omului strălucind de fericire că a găsit un document râvnit și inima mea sare în sus de bucurie”.

Doamna Tatiana Grițuc își asociază, pe bună dreptate, munca cu jocul Tetris: „...Primești, potrivești, aranjezi și după ce s-au integrat pleacă din vedere, mai exact în arhivă”. Ce bine că jucătorul este unul insistent, îndemânat, atent la detalii și suficient de rapid în mișcări!

Documentele sunt obiectul muncii și în cazul următoarei protagoniste a articolului. Diferența e că dânsa nu activează de 29 de ani în armată, ci e chiar de aceeași vârstă cu instituția militară. E vorba de sergent clasa a 3-a Olga Cheptene, ajutor pe linie combatantă din Baza Topografică, care se simte un pic mai deosebită datorită acestei coincidențe.

Timp de 4 ani de când muncește ca militar, a reușit să însușească o meserie nouă, diferită de ceea ce a studiat la facultatea de geografie și informatică; să-și dezvolte mai multe abilități la diverse cursuri și la poligoane; să avanseze în grad. Totuși, cea mai mare realizare o consideră depășirea fricii de a se afla într-un colectiv. *„Sunt o fire mai timidă și a interacționa cu alte persoane pentru mine e o provocare. Am mare noroc de colectiv. Bunăvoința și atitudinea pozitivă a colegilor m-au ajutat să depășesc mai ușor momentele dificile, așa cum sunt: alarmele, regimul zilei strict, purtatul uniformei, specifice perioadei de adaptare”*.

Acum simte necesitatea unei schimbări, își dorește o creștere profesională, o carieră de ofițer, ceea ce înseamnă o altă funcție, posibil departe de colectivul actual: *„Nu vreau să mă despart de colegi. Nu știu cum aș reacționa când va trebui să aleg”*.

În situația de a alege suntem toți. Cei trei au ales un loc de muncă în armată și un stil de viață corespunzător, au ales stabilitatea, disciplina, devotamentul și modestia. Noi am ales să-i cunoaștem, să-i apreciem și să le dorim La Mulți Ani alături de Armata Națională!

Liuba VICOL

Evenimentele mari, cum e ziua Armatei Naționale, ne provoacă la analiză, comparație și rânduială a tot ce s-a întâmplat până în prezent. Respectăm tradiția și vă propunem câteva din Cele mai... produse în armată.

TOPURI DE SĂRBĂTOARE

LEGISLAȚIE

Cele mai longevive acte normative din Armata Națională sunt Regulamentele cu privire la: serviciul interior, serviciul de garnizoană și de gardă, instrucția de front. Cel din urmă, bunăoară, are 14 capitole, 530 de articole, iar a treia parte din document ocupă anexele, 19 la număr.

Provocați de cei 29 de ani ai armatei, am verificat ce scrie pct. 29 al documentului. Acesta se referă la controlul Drapelului de luptă: cine și cum execută întregul proces.

Apropo de 29, chiar în această perioadă, se modifică pct. 29 din Hotărârea Guvernului nr. 941/2006 cu privire la vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract. Informațiile au fost coordonate cu maior Ana Stratan, specialist principal, secția juridică, Direcția management instituțional, Ministerul Apărării.

DOCUMENTE VECHI

Cele mai vechi documente din Arhiva Armatei Naționale (AAN) vizează averile imobile ale orașului Bălți. De exemplu, cel din 28 august 1937 - al Gimnaziului de băieți, cel din 30 martie 1939 - al Ministerului Apărării Naționale, iar cel din 29 iulie 1939 - al Ministerului de Justiție.

Cele mai vechi acte ale structurii militare moldovenești sunt din 1990, pe când activa Departamentul pentru probleme militare, iar după crearea Armatei Naționale, printre cele la păstrare sunt din 1992 și fac referire la jurământul militar și de formare a unui grup de deminare.

Toate aceste hârtii de valoare istorică, întreținute cu grijă, sunt aranjate în fonduri și dosare. Spre exemplu, fondul 29 a fost deschis de Institutul Militar al Forțelor Armate în 2005, ne-a comunicat locotenent-colonel Liliana Munteanu, șeful AAN.

ÎNCORPORARE

Cele mai harnice Centre Militare Teritoriale (CMT) la încorporare și nu numai, în acest an, sunt din raioanele Căușeni, Bălți, Strășeni, ne-a informat colonel Leonid Danilov, șeful Centrului gestionare resurse de mobilizare și efectivului al Armatei Naționale.

În condițiile exodului populației, a eschivării față de serviciul militar ș.a. să depășești norma de încorporare peste 100% în mod constant, e chiar uimitor. Or, pentru colonel Lilian Pînzaru, comandant CMT Căușeni, e inadmisibil să fie altfel: „Munca planificată cu implicarea întregului efectiv, zi de zi, ne aduce rezultate înalte. Colaborăm cu școlile, implicăm cele profesionale - le explicăm tinerilor despre ce reprezintă serviciul militar, beneficiile și posibilitățile unei cariere militare. Plus la aceasta, în raioanele Anenii Noi, Ștefan Vodă și Căușeni încă se menține tradiția de a veni în armată cu încredere. Cartea noastră de vizită sunt tinerii care deja se întorc din armată. Ei sunt de admirat pentru fizicul lor, pentru maturitatea socială și toate acestea îi atrag pe ceilalți candidați. Mai mult, noi punem accent pe calitatea recruților - ei sunt școliți: cu academie, școală profesională, BAC și foarte puțini doar cu 9 clase absolvite”.

Un avantaj reprezintă relaționarea empatică a centrului cu părinții: în cazuri stringente ostașii primesc învoire; în cazuri de succes, părinții primesc scrisori de mulțumire pentru educația copiilor trimiși în armată și alte acțiuni umane, ce formează legături constructive și satisfacții reciproce, a completat colonelul Pînzaru.

MEDALII

Cele mai multe medalii în domeniul militar obținute de vreun militar al Armatei Naționale sunt 16. De regulă, decorările de acest fel se oferă în semn de recunoștință și de apreciere a meritelor militarilor și persoanelor civile, care s-au evidențiat în timp de pace sau în perioada operațiunilor militare. La nivel de țară, există distincții de stat și ale Armatei Naționale, ce se acordă în baza unor regulamente speciale.

Cele mai multe medalii în sportul militar intern, 12 la număr, le are locotenent-major Vasile Golovca, comandant de pluton la Academia Militară a Forțelor Armate. Ofițerul, surprins plăcut că ocupă poziția întâi pe acest segment, ne-a mărturisit că îi place concurența, se orientează spre cei mai buni ca el și îl motivează să fie printre persoanele fruntașe: *„Practic mai multe sporturi: aruncări de grenade, volei, patrula militară, alergări, tragerea funiei ș.a., iar la fiecare competiție în grup sau individual locurile de top erau ale noastre. Cele mai sonore rezultate au fost două medalii de argint la competiții internaționale de patrula militară”*. Curios e că tânărul, înainte de armată, s-a ținut departe de sport și doar odată încorporat s-a descoperit ca sportiv.

De altfel, Armata Națională are și sportivi de performanță, cei mai medaliați, în afara țării, care au aurit, argintat și bronzat Moldova grație performanțelor lor. E vorba de locotenent-major Dumitru Sirbu, campion mondial, european și multiplu campion național la K-1, plus campion european la Muay-thai, cu peste 30 medalii adunate; locotenent-major Oleg Sîrghi, halterofil, triplu campion european, premiant la Universiada mondială cu 23 medalii obținute doar la competiții mari; sergent inferior Emilia Chîrîcu, maestru de clasă internațională la lupte libere feminine, campioană mondială până la 20 ani, multiplă campioană la nivel național, în toată cariera sportivă adunând circa 100 medalii.

Toți ei ne fac să ne simțim flatați că au ales să rămână fideli armatei, dincolo de ofertele din afara ei.

Toate informațiile obținute și ierarhizate după criteriul „Cele mai” ne oferă senzația că în armată există concurență, că se tinde spre dezvoltare continuă și se prețuiește patrimoniul adunat în timp.

Liuba VICOL

Învățăm engleza chiar și în câmp!

Puțini dintre noi cunosc că militarii Armatei Naționale au posibilitatea să studieze limbile engleză, franceză sau germană chiar în câmp, unica condiție pentru aceasta fiind să se afle în apropiere de o sursă de energie electrică de 220 V.

Acest lucru se datorează faptului că Centrul Lingvistic al Academiei Militare dispune de toată tehnica necesară pentru instruirea de acest gen. Potrivit locotenent-colonelului (r) Ion Serjant, șeful Centrului Lingvistic al Academiei Militare, între anii 2007-2009, s-au desfășurat două cursuri de acest gen

cu militarii care urmau să fie detașați în misiunile de menținere a păcii. Orele, care presupun 2 etape- teoria și partea auditivă – s-au organizat chiar la poligonul Bulboaca. Laboratorul mobil din dotarea Centrului cu ajutorul căruia se face posibilă instruirea de acest gen reprezintă un bloc de bază, care are posibilitatea de a utiliza CD-uri sau informație de pe flash card și hub-urile cu căști, care se întind până la 10 m.

La necesitate, Centrul Lingvistic este pregătit să mai organizeze asemenea instruire, în afara sălilor de studii, în unitățile militare sau la bazele de instruire ale armatei. La fel, se analizează posibilitatea desfășurării unui curs de studiere a limbilor străine online.

Câte kilocalorii consumă zilnic un ostaș?

Un militar în termen al Armatei Naționale consumă circa 4200 kilocalorii pe zi! Această cifră este recomandată pentru ostașii între 18 și 26 de ani, pentru a-și menține activitatea zilnică. Și nu, militarii nu se îngrașă de la consumul acestui număr mare de calorii, pentru că organismul lor le arde foarte repede, în urma efortului fizic zilnic la care sunt supuși.

Specialiștii subliniază că numărul de calorii pe care trebuie să le consumăm zilnic depinde de mai mulți factori - vârstă, greutatea corporală, înălțime, sex, stil de viață etc. Norma recomandată de calorii diferă de la o țară la alta. Dacă în Marea Britanie, se recomandă bărbaților să consume zilnic 2.500 de calorii, pentru a-și menține greutatea sub control și femeilor - 2.000 de calorii, atunci în Statele Unite ale Americii, bărbaților li se permite să consume 2.700 de calorii, iar femeilor - 2.200 de calorii.

La una sunt totalmente de acord specialiștii din toată lumea, dacă vrei un corp frumos și, mai ales, sănătos, trebuie să excludem din consum produsele semifabricate.

Știați că pe malul Nistrului a fost descoperită o bombă ce purta în ea încărcătură chimică iperită?

Ce pericol ar fi prezentat aceasta pentru populația Republicii Moldova? Iperita, care are miros de muștar sau de usturoi, se dizolvă foarte puțin în apă, dar suficient ca apa să devină infectată și inutilizabilă. Efectele toxice ale acestei substanțe se manifestă prin grețuri, cefalee, apăsare toracică, stare generală de slăbiciune, depresie, creșterea temperaturii corpului. Moartea survine după pierderea cunoștinței, apariția spasmelor și paralizia sistemului nervos central. Nimeni nu știe ce consecințe putea avea scurgerea lichidului în apele Nistrului.

Descoperirea a fost făcută la 29 octombrie 1999, pe malul râului Nistru, în imediata apropiere a orașelului Grigoriopol. Bomba de aviație cântărea peste 60 kilograme și zăcuse în pământ, după datele pirotehnicienilor moldoveni, peste 55 de ani. Potrivit unor date, comandamentul german intenționa să utilizeze acest tip de bombă chimică la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial.

ONU a deschis Republicii Moldova cele mai multe misiuni de menținere a păcii!

ONU a oferit în total 11 misiuni de menținere a păcii Republicii Moldova, dintre care trei în cooperare cu NATO.

Prima și cea mai longevivă dintre acestea a fost Operațiunea Națiunilor Unite în Cote d' Ivoire (UNOCI), care a fost deschisă pentru țara noastră în anul 2003 și închisă în 2017. În această misiune, Armata Națională a detașat în total 43 ofițeri. Iar cele mai scurte au fost Misiunea Națiunilor Unite de Observare în Georgia (UNOMIG) și Operațiunea Forța de Stabilizare NATO în Bosnia și Herțegovina (SFOR), cea din urmă fiind condusă de NATO, sub egida ONU. Ambele au durat câte doi ani, iar Moldova a detașat în cele două misiuni, în total, 10 ofițeri (UNOMIG -2 și SFOR- 8).

După Organizația Națiunilor Unite, OSCE a oferit țării noastre 7 misiuni de menținere a păcii, cea mai veche dintre acestea fiind cea din Republica Cecenă, deschisă pentru Moldova în 1997 și închisă în 1999.

Bomba a fost transportată la Dubăsari, iar partea transnistreană s-a adresat Armatei Naționale cu rugămintea de a detașa specialiști militari-chimici pentru a identifica tipul bombei și a acorda ajutorul necesar la neutralizarea și nimicirea ei.

Bomba era încărcată cu opt litri de substanță toxică de luptă vezicantă de tip iperită. Acest toxic se găsește în prezent în înzestrarea majorității armatelor. Bomba a fost transportată la Centrul de Instruire „Bulboaca”, pusă într-o groapă de peste 3 metri adâncime și, după neutralizarea lichidului toxic, trolitul din ea a fost nimicit prin explozie. Locul exploziei a fost degazat și nu mai prezintă pericol.

Pagină realizată de căpitan Inga RADVAN

MÂNDRI DE NUMELE MILITARU

În Republica Moldova sunt înregistrate 42 de persoane cu numele *Militaru*, potrivit site-ului <http://e-services.md/>. O altă sursă, <https://nume.casata.md/>, ne sugerează că acestea locuiesc în orașul Bălți, raioanele Drochia și Rîșcani. În total sunt 8 familii. Cine sunt acestea, cu ce se ocupă și mai ales, câte dintre ele au tangență cu milităria?

Am început căutările în interiorul armatei și am aflat că actualmente în Armata Națională nu există nici un militar activ cu numele Militaru. În schimb, avem pe plutonier major în rezervă Mihail Militaru, care a dedicat armatei 25 de ani: „În 1966, mai mulți tineri moldoveni, 15 la număr, am fost duși în orașul Saratov, unde am înșușit meseria de transmisionist, apoi timp de 2 ani am îndeplinit serviciul în orașul Alma-Ata”.

La încheierea serviciului militar nu s-a gândit la o carieră în domeniu, așa că s-a întors acasă, s-a căsătorit, a făcut studii, devenind mecanic și se bucura de viața civilă. O întâlnire cu un fost comandant i-a schimbat însă cursul vieții. Tânărul Mihail revine în armată ca militar prin contract și până în 1992 a tot colindat jumătate din Rusie. Cei mai dificili au fost anii 1981-82, când a luptat în Afganistan: „Sunetele de împușcături și azi periodic îmi sună în urechi, dar și mirosul groaznic nu este de uitat. Când am ajuns pentru prima dată în Kabul, am crezut că mor acolo, din cauza mirosului - veceurile erau în aer liber, apa era un lux, așa că bolile se țineau lanț”.

Dincolo de greutatea, viața militarului Militaru conține și bucurii. E vorba de ai săi 5 copii: 4 fete și un băiat: „O parte dintre ei sunt prin lume. De altfel, nici eu nu mai stau la Nicorenii, satul în care trăiam cândva grămăjoară toți Militarii. La bătrânețe m-am mutat la Mărculești, la fiul meu”.

Apropo de fiul Andrei, acesta și-a dorit mult să urmeze o carieră corespunzătoare numelui său. Însă, soarta i-a materializat visul doar parțial: „După ce am înțeles că nu voi reuși să devin student la Academia Militară a Forțelor Armate, am depus actele la Universitatea Agrară, iar de acolo am făcut catedră militară și sunt locotenent în rezervă”.

În prezent, tânărul muncește ca conducător auto și lăcătuș la Aeroportul Internațional Mărculești. Se consideră disciplinat, organizat, îi place totul să fie aranjat la locul său și încă speră să ajungă ofițer activ în structura militară.

Un alt reprezentant al numelui vizat în articolul curent este Ion Militaru. E din același neam, căci ei toți au aceeași rădăcină și tare puțini au rămas în viața și în țară, avea să completeze domnul Mihail.

Aproape 30 de ani în urmă, tânărul Ion și-a îndeplinit datoria de cetățean, slujind cu smerenie ca artilerist pe câmpurile Kazahstanului, după care și-a căutat de viață departe de gândul la o carieră militară. Un timp s-a manifestat ca tractorist, strategică meserie la țară, dar odată mutat în satul soției s-a reprofilat. Apropo, aleasa inimii, Ludmila, adoră uniforma militară și militarii înșiși, îi consideră diferiți, „mai serioși și vorba-i vorbă”. Dânsa pune speranță de nepoata sa, care deși e în clasa a 10-a, știe sigur că vrea în armată.

Câte familii-atâtea sorți. Ceea ce le unește e numele Militaru și satul Nicorenii, raionul Drochia, dar și admirația față de militărie.

În continuare, vom extinde căutările și prin naturalizare lingvistică vom cunoaște pe locotenent-colonel Elena Voennova (din rusă Militaru), ofițer superior, Secția management resurse umane, J1 Direcția personal. A venit în armată din curiozitate și pentru scurt timp, însă nu s-a lăsat de ea nici după 20 de ani: „Inițial m-am angajat ca funcționară la Centrul de informatică și cercetări al Ministerului Apărării, fiind specialist în tehnologii informaționale. Peste doi ani, când am primit oferta de a continua ca militar prin contract, am fost tentată să încerc. Un factor determinant a fost și salariul mai atractiv, comparativ cu cel al funcționarilor”.

După 10 ani, în dorința de a avansa în grad și-a schimbat domeniul de activitate: „Nu aveam posibilitatea unei creșteri profesionale la locul vechi și m-am transferat în Direcția personal. Îmi place munca, e mult mai interesant să interacționezi cu oamenii, decât cu mașinile. Lucrând mult cu documentele și cunoscând în realitate oamenii, îți faci o impresie mai adecvată despre un om. Hârtiile sunt fără suflet, iar omul e individual și de aceea reprezintă o istorie separată”.

O istorie separată, demnă de a fi împărtășită și altora, dacă nu integral, atunci secvențe din ea. Bunăoară, în contextul tematicii articolului, am rugat-o pe doamna ofițer să-și amintească niște cazuri amuzante: „Nu demult am vizitat o instituție civilă, fiind în uniformă militară și am notat privirile curioase ale colaboratorilor de acolo când mi-au văzut actele - Voennova în uniformă militară. Un alt caz ciudat a avut loc pe când activam ca angajat civil. M-am prezentat:

- Funcționar Voennova.

Și atunci interlocutorul meu a reacționat:

-Cum se poate funcționară și Voennova?”

Așadar, nu sunt singura care caută legături dintre nume și meserie. Aceste curiozități ne ajută să cunoaștem diferite personalități, diferite sorți și să conștientizăm cât de valoros e fiecare om, care ne înconjoară zi de zi sau tangențial întâlnit, auzit vreodată.

Ca fapt divers și legat de numele Militaru și cei 29 de ani ai Armatei Naționale, ce ziceți pe final de o anagramă? Vă propunem doar 29 de cuvinte, formate în baza cuvântului *Militaru*: milita, mit, mîta, mari, limita, aur, mila, lira, mirat, murat, rai, mai, iar, tari, ilar, umil, mult, mirt, miar, mirui, urat, lat, lut, tal, uimit, ulmi, urlat, rula, utila.

Acceptați provocarea pentru cuvântul *Armata?!*

Liuba VICOL

EXPRESII CU ORIGINI MILITARE

Limba noastră e o comoară, vorba poetului, preotului militar Alexei Mateevici, cu prisosință și pentru domeniul militar. Nu, nu vom face lecții de terminologie militară, cunoscută până la reflexe condiționate pentru militari și poate inutilă pentru cei din afara armatei. Vă propunem ceva de interes comun și curios pentru ambele părți. E vorba de expresii uzuale ce au începuturi militare: fie că s-au născut pe câmpul de luptă, fie că le-a pronunțat vreo personalitate militară și s-au lipit ușor de creierul și limba generațiilor următoare.

Calul troian. A fi „cal troian” înseamnă a folosi o strategie de infiltrare într-un loc inaccesibil pentru a strica armonia, autoritatea, chiar liniștea, provocând lipsa de siguranță.

Expresia vine de la calul uriaș de lemn, în care intrau 50 de luptători, construit de vestitul meșter Epeus, la sfatul lui Ulysse (inspirat de zeița Atena). Agamemnon simulează plecarea flotei, dar lasă pe mal calul. Cu toate că preotul Laokoon îi avertizează de primejdia *darului* făcut de greci, troienii sparg porțile și aduc calul în cetate, considerându-l un semn de renunțare al aheilor la cucerirea Troiei. Noaptea, ostașii greci, ascunși în cal asediază orașul, cetatea devenind ruină și amintiri.

Degetul din mijloc. În ziua de azi, este ceva jignitor să arăți cuiva degetul mijlociu, dar acum sute de ani, gestul avea altă semnificație. Înaintea bătăliei de la Azincourt din 1415, francezii, anticipând victoria lor asupra Angliei, au decis să le taie degetul mijlociu tuturor soldaților luați prizonieri. Asta pentru că fără degetul mijlociu le va fi imposibil să mai tragă cu arcul și astfel să mai ia parte la vreo luptă pe viitor. Însă, francezii au pierdut acea bătălie, iar soldații englezi îi batjocoreau, arătându-le degetul mijlociu, pe care aceștia intenționaseră să îl taie.

O.K. - totul e bine. În războiul civil din SUA, după orice bătălie, se afișau răniții și morții. Când armata nu avea pierderi se afișa „0 killed” (0 morți) - de acolo provine expresia O.K.

Sabia lui Damocles – pericol, ce te pândește mereu. Damocles, curtean al lui Dionysos cel Bătrân, tiranul Siracuzei, a fost ca mai toți curtenii-curtenitori și lingușitor. Spunea că nu există mai mare fericire, decât să fii tiran. Spre a-i da o lecție, Dionysos, la un ospăț, l-a așezat în locul lui pe tron și a poruncit să i se acorde toate onorurile regesti. Dar când Damocles se lăfăia mai în voie, tiranul i-a cerut să se uite în sus. De tavan, exact deasupra capului lui Damocles, atârna o sabie fără teacă, prinsă numai cu un fir de păr de cal. Îi arăta astfel primejdiile, ce îl pândesc în orice moment pe tiran.

Călcâiul lui Ahile semnaleză locul vulnerabil, punctul nevralgic al unei persoane. După cum povestește legenda greacă, zeița Thetis, mama eroului grec Ahile, în grija ei de a-l apăra de orice primejdie, l-a cufundat în Styx (râu din Infern), a cărui apă te făcea invulnerabil. Însă zeița, când l-a scăldat în apă, l-a prins de călcâi, așa încât Ahile a devenit invulnerabil, cu excepția călcâiului de care l-a ținut Thetis. Și într-adevăr, eroul a murit în războiul Troiei, nimerit de o săgeată tocmai în călcâi.

Bucefal - e numele dat unor aprigi cai de bătălie sau de paradă. De fapt, acesta era numele vestitului cal al lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei (356-323 î.e.n.). Se spune că numai el era în stare să-l încalce și să-l țină în frâu. În repetate rânduri, credinciosul animal a salvat viața stăpânului său în lupte periculoase. A fost omorât în India și pe locul acela, Alexandru, în amintirea calului iubit, a întemeiat orașul Bucefalia.

A se bate cu morile de vânt înseamnă a te lupta cu năluci, cu himere. ”Să ai ... o victorie care să-ți dea toate satisfacțiile, nu să te bați cu morile de vânt ca un zevzec...” (Cezar Petrescu, Întunecare).

De trei veacuri și jumătate sunt cunoscute aventurile lui Don Quijote, eroul celebrului scriitor Cervantes. Între alte isprăvi din timpul peregrinărilor sale, faimosul „cavaler” a pornit să se lupte cu niște mori de vânt pe care, în închipuirea lui înfierbântată, le luase drept adversari.

A fi (sau a ajunge) la aman - o exclamație, ce echivalează cu „Îndurare! Iertare!” și desemnează o situație, în care te afli la mare strâmtoare, la mare nevoie. Exemplu: „*Filosof de-aș fi - simțirea-mi ar fi veșnic la aman*” (Eminescu).

Strigătul a fost folosit de turci îndeosebi când erau siliți să se predea într-o bătălie sau când implorau grația de a li se cruța viața. Din vremea acelor lupte a rămas în limba noastră expresia „a ajunge la aman”.

Colectat de Liuba VICOL

Cele mai feroviare legături militare

În prima duminică a lunii august celebrăm Ziua Feroviarului, un domeniu deloc străin armatei, pentru că grație colaborării cu ÎS „Calea Ferată din Moldova” (CFM), Ministerul Apărării beneficiază de căi de acces feroviar atât pe timp de pace, cât și pe timp de război. Mai exact, pe căile ferate sunt organizate, în siguranță și cu capacitate de luptă completă, deplasarea trupelor sau individual a pasagerilor militari, a tehnicii militare și

armamentului, dintr-un punct în altul, în corespundere cu misiunile stabilite, ne-a comunicat locotenent-colonel Vladislav Gorincioi, șef Secție transporturi și comunicații militare a Armatei Naționale (AN), structură creată în mai 1992.

Deși instituțiile relaționează în baza unui document de bază, cum este Hotărârea de Guvern „Despre aprobarea Regulamentului privind traficul militar feroviar” (18/06/1999), periodic

sunt necesare acte specifice. Bunăoară, cel mai nou e un contract de tractare și ridicare a vagoanelor pe linia de cale ferată de acces din Baza de păstrare a combustibilului a Armatei Naționale în stația Bălți-Slobozia.

O altă legătură curioasă dintre armată și CFM e că un grup de militari, odată trecuți în rezervă, și-au văzut dezvoltarea profesională anume în domeniul feroviar.

Cei mai stângaci militari

De ziua internațională a stângacilor, marcată pe 13 august, ne focusăm atenția spre militarii stângaci din Armata Națională. Nu avem o statistică, decât cea a ochiului, ce indică un număr mic, dar cu un cuvânt de spus. De exemplu, student Octavian Țurcanu ne-a mărturisit că dificultăți pot apărea la tragerea din aruncătorul de grenade AG7: „Înălțătorul optic e amplasat pe partea stângă a armei și e imposibilă tragerea de pe umărul drept. De aceea, noi, stângacii, exersăm mult și suntem instruiți suplimentar înainte de antrenamentul cu astfel de arme. O altă incomoditate e că tubcartușul este extras din armă pe partea dreaptă și poate sări în față.” Cu toate acestea, tânărlul nu este de acord cu armament special pentru stângaci: „Optez pentru cel universal, să poată fi folosit pe ambele părți”.

După ce a experimentat infanteria la Academia Militară din Moldova, urmează să descopere cât de prietenos este inventarul militar pentru stângaci destinat viitorilor piloți de avioane supersonice, la Academia Forțelor Aeriene din România.

Cele mai parașutate salturi

Nimic mai senzațional decât să simți vântul plimbându-se în părul tău, în timp ce privești un orizont frumos. Se întâmplă doar la un salt cu parașuta, pasionații căruia au creat un eveniment - 16 august - dedicat primului salt cu parașuta al armatei, ce s-a produs la această dată în 1940.

Cei mai experimentați la acest capitol, în armata moldoveană, sunt militarii Batalionului cu Destinație Specială, iar printre ei distingem militari cu cele mai multe salturi cu parașuta: de genul masculin, e însuși comandantul unității, locotenent-colonel Ion Ojog, cu 177 de salturi și de genul feminin e căpitan Natalia Darii, cu 21 de salturi, deocamdată cu cord, ceea ce înseamnă de la înălțimea între 400 și 1500 m, în funcție de tipul de parașută. Dânsa e unica femeie cu un așa număr de salturi cu parașuta, iar următorul record dorit e să efectueze salt în cădere liberă, a anunțat doamna parașutist.

Frunțași sunt și alți doi militari: Roman și Serghei. Cel dintâi se numără printre ofițerii care au testat în acest an parașutele noi, achiziționate recent: „Parașutele sportive au comanda la spate, comparativ cu precedentele, ce o au la piept. O altă diferență e că cele din urmă sunt fără utilizarea echipamentului și destinate instruirii salturilor în cădere liberă”.

Cel de-al doilea e primul absolvent al cursului de parașutare în cădere liberă pentru subofițeri: „Scopul unor astfel de acțiuni e de a se infiltra în spațiul inamicului pe cale aeriană, în cădere liberă. Se folosesc două tehnici: HALO (altitudine mare - deschidere joasă) și HAHO (altitudine mare - deschidere mare)”.

Un alt motiv de mândrie pentru militar sunt cele 69 de salturi, dintre care 19 în cădere liberă, înregistrate timp de 12 ani de când activează în armată.

Rubrică realizată de Liuba VICOL

MOLDAVIAN ARMY

20008 >

9 771857 370301